

Lào Cai: Xã Nậm Có tích cực tuyên truyền về phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống

11:22 03/12/2025

Trong bối cảnh đời sống kinh tế - xã hội ngày càng phát triển, công tác nâng cao chất lượng dân số tại xã Nậm Có, tỉnh Lào Cai đạt nhiều chuyển biến tích cực. Tuy nhiên, tình trạng tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống vẫn xuất hiện rải rác tại một số thôn, ảnh hưởng đến sức khỏe giống nòi, hạnh phúc gia đình và sự phát triển bền vững của cộng đồng.

Nội dung tuyên truyền về tảo hôn và hôn nhân cận huyết được đưa vào giáo dục cho học sinh, hoạt động ngoại khóa, xây dựng môi trường học tập an toàn, thân thiện, hạn chế học sinh bỏ học sớm

Tảo hôn và hôn nhân cận huyết - Gánh nặng cho chất lượng dân số

Nậm Có là địa bàn có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, đời sống còn khó khăn, trình độ học vấn không đồng đều. Nhiều phong tục, tập quán truyền thống vẫn duy trì khiến tư tưởng kết hôn sớm tồn tại trong một bộ phận người dân.

Trên địa bàn xã, một số gia đình vẫn còn quan niệm “lớn thì phải lấy vợ, lấy chồng”, hoặc cho rằng kết hôn sớm có thêm lao động phụ giúp kinh tế gia đình. Hay tâm lý e ngại con cái yêu đương “làm xấu mặt gia đình” dẫn đến ép buộc cưới sớm. Ở một số thôn vùng cao, hẻo lánh tình trạng kết hôn giữa những người có quan hệ huyết thống vẫn xảy ra.

Theo đại diện UBND xã Nậm Có, tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống không chỉ vi phạm pháp luật mà còn để lại nhiều hệ lụy nghiêm trọng cho gia đình và xã hội. Có thể kể đến các tác hại của tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống như việc trẻ vị thành niên chưa phát triển đầy đủ về thể chất, tinh thần, dễ đối mặt nguy cơ sinh non, suy dinh dưỡng, biến chứng thai sản, thậm chí tử vong mẹ và trẻ sơ sinh. Trong hôn nhân cận huyết thống, nguy cơ trẻ sinh ra mắc dị tật bẩm sinh, chậm phát triển trí tuệ, bệnh di truyền... cao hơn rất nhiều so với bình thường.

Ngoài ra, trẻ em gái tảo hôn thường bỏ học giữa chừng, mất cơ hội phát triển, dễ chịu bạo lực gia đình và bị hạn chế khả năng tạo thu nhập bền vững. Về lâu dài, tình trạng này kéo giảm chất lượng nguồn nhân lực và ảnh hưởng đến phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Chủ tịch UBND xã Nậm Có Sùng Thành Công cho biết, nguyên nhân của tình trạng tảo hôn bắt nguồn từ nhận thức hạn chế về pháp luật, thiếu hiểu biết về sức khỏe sinh sản và hệ lụy của hôn nhân sớm. Ảnh hưởng từ phong tục lạc hậu cùng với sự thiếu quan tâm, giám sát của một số gia đình cũng khiến tình trạng này kéo dài.

Đặc biệt, vì điều kiện kinh tế khó khăn khiến nhiều gia đình nghĩ rằng con cái kết hôn sớm sẽ “ổn định cuộc sống”, góp phần tạo thêm lao động.

Cũng theo ông Sùng Thành Công, tảo hôn và hôn nhân cận huyết không chỉ là vấn đề riêng của Nậm Có mà tồn tại ở nhiều địa phương vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Để giảm thiểu tình trạng này, giải pháp căn cốt là thay đổi nhận thức người dân, trong đó tuyên truyền đóng vai trò then chốt.

Công tác tuyên truyền đóng vai trò then chốt để thay đổi nhận thức người dân giúp giảm tỉ lệ tảo hôn và hôn nhân cận huyết tại xã Nậm Có nói riêng và ở các xã đồng bào dân tộc thiểu số tỉnh Lào Cai nói chung.

Tăng cường tuyên truyền - giải pháp trọng tâm

Về vấn đề này, Chủ tịch UBND xã Nậm Có Sùng Thành Công cho biết, thời gian qua, cấp ủy, chính quyền xã Nậm Có đã triển khai nhiều chương trình tuyên truyền tại các thôn bản và trường PTDTBT THCS. Nội dung phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết được đưa vào hoạt động thường xuyên của chính quyền, đoàn thể và nhà trường.

Phòng Văn hóa - Xã hội phối hợp với trưởng thôn, giáo viên, đoàn thanh niên tuyên truyền trực tiếp tới người dân, giúp thay đổi nhận thức và bước đầu giảm thiểu tình trạng tảo hôn trên địa bàn. Nhờ đó, đến nay các trường hợp tảo hôn và hôn nhân cận huyết đã được kiểm soát, tuy nhiên vẫn cần tiếp tục duy trì để đảm bảo hiệu quả bền vững.

Trong thời gian tới, xã Nậm Có sẽ tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền trên loa truyền thanh, họp thôn, sinh hoạt đoàn thể. Đồng thời phát huy vai trò của các Già làng, trưởng thôn, người có uy tín trong nhân dân trong công tác vận động nhân dân thực hiện ngăn chặn tảo hôn và hôn nhân cận huyết .

Song song đó, xã sẽ tổ chức truyền thông nhóm nhỏ cho thanh niên, phụ nữ và cha mẹ học sinh về tác hại của tảo hôn. Trường học được giao nhiệm vụ đưa giáo dục sức khỏe sinh sản vị thành niên vào hoạt động ngoại khóa, xây dựng môi trường học tập an toàn, thân thiện, hạn chế học sinh bỏ học sớm.

Xã cũng tăng cường giám sát cộng đồng, kịp thời phát hiện nguy cơ tảo hôn để can thiệp; phối hợp công an, mặt trận, đoàn thể xử lý nghiêm việc tổ chức cưới hỏi cho người chưa đủ tuổi. Quy ước, hương ước thôn bản sẽ tiếp tục lồng ghép

tiêu chí “không tảo hôn, không hôn nhân cận huyết”.

Bên cạnh công tác tuyên truyền, xã đặt mục tiêu tạo điều kiện phát triển cho thanh thiếu niên, như hỗ trợ học nghề, khởi nghiệp, hướng nghiệp; đào tạo nghề phù hợp với điều kiện vùng cao; khuyến khích tham gia hoạt động văn hóa, thể thao nhằm giảm nguy cơ yêu sớm, kết hôn sớm.

Lãnh đạo xã Nậm Có khẳng định, để phòng chống tảo hôn hiệu quả, cần sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và mỗi gia đình. Mỗi gia đình hãy quan tâm hơn tới con em mình, không cổ vũ, không đồng ý cho con em kết hôn sớm. Mỗi thanh niên cần có mục tiêu rõ ràng cho tương lai, biết phấn đấu học tập, lao động để xây dựng cuộc sống tốt đẹp.

Việc ngăn chặn tảo hôn và hôn nhân cận huyết không giúp mỗi gia đình có tương lai tốt hơn mà còn góp phần xây dựng xã Nậm Có phát triển bền vững, nâng cao chất lượng dân số và đời sống nhân dân.

Hải Minh - Đức Diện